

Executive Summary

The purpose of the Annual Report on the implementation of the Operational Programme Smart Growth (OP SG) is to present the results of the Programme implementation in 2014 and 2015 and to present the actions taken by the institutions involved in implementation of OP SG, aimed at a full and effective use of funds allocated to the Programme. The report consists of 11 chapters.

Chapter One of the Report presents the preliminary information on the Programme, which was approved by the European Commission Decision on 12th February 2015.

Chapter Two of the Report *Overview of the implementation of the Operational Programme* presents general information on the implementation of the Programme such as: implementation system of the Programme, analysis of the progress of implementation of the Programme and information about project selection criteria, calls for proposals, financial instruments.

First calls for proposals under the Programme were announced in the second quarter of 2015. During the reporting period 17 calls for proposals were announced with a total budget of EUR 1 512 million, 13 calls for proposals were launched with a total budget of EUR 965 million. In 2015 9 calls for proposals were completed.

At the end of 2015, under the Programme 96 contracts for co-financing were concluded with a value of co-financing equaling EUR 139 million. All the contracts for co-financing were concluded under the Priority Axis 1 Support for R&D activity of enterprises.

Chapter Three of the Report *Implementation of the priority axis* presents detailed information about all priority axes of the Programme. In this chapter of the Report- separately for each priority axis - are presented issues such as: the state of utilization of the allocated funds, information about calls of proposals / non-competitive projects, beneficiaries / sectors / regional analysis based on concluded contracts. This chapter also includes analysis of physical progress (indicators).

Chapter Four of the Report *Synthesis of the evaluations* presents a summary of the evaluations of the Programme and means of implementation of the recommendations taken by the Managing Authority.

In the 2015 Managing Authority conducted three evaluation regarding the Programme:

- The ex-ante assessment of financial instruments under the Operational Programme Smart Growth ;
- Complementary the ex-ante assessment for financial instrument in the field of open innovation;
- The Evaluation of the project selection system under the Operational Programme Smart Growth – stage 1.

Chapter Five of the Report *Information about the implementation of the Youth Employment Initiative* has not been filled due to the lack of any reference to the Programme.

Chapter Six of the Report *Issues affecting the performance of the programme and measures taken* presents, among others, issues affecting the implementation of the Programme and assess whether the progress made in terms of the intermediate objectives are sufficient to ensure their achievement.

Chapter Seven of the Report *Citizen's summary* refers to a summary of the Programme presented to the public. The *Citizen's summary* is attached to the Annual Report (**Attachment No 1** to the Annual Report).

Chapter Eight of the Report *Report on the implementation of financial instruments* has been filled only in a basic level (no contracts for financial instruments planned in the Programme have been concluded). The *Report for the financial instruments* is attached to the Annual Report (**Attachment No 2** to the Annual Report) .

Chapter Nine of the Report *Actions taken to fulfill ex-ante conditionalities* has not been filled due to the recommendation of the European Commission to abandon the description of implementation of the ex-ante conditions within the framework of operational programmes.

Chapter Ten *Progress in preparation and implementation of major projects and joint action plans* has not been filled due to the lack of reference to the Programme (joint action plans). During the reporting period no major projects have been identified under the Programme.

Chapter Eleven *Specific actions taken to promote equality between men and women and to prevent discrimination, in particular accessibility for persons with disabilities, and the arrangements implemented to ensure the integration of the gender perspective in the operational programme and operations* presents the assessment of the above – mentioned specific action according to the Programme.

The main source of data presented in the Report is the Central ICT System (application SL2014).

Streszczenie podawane do wiadomości publicznej

Celem Sprawozdania rocznego z realizacji Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (dalej: POIR) jest przedstawienie stanu i efektów wdrażania Programu w 2014 i 2015 r. oraz zaprezentowanie działań podjętych przez instytucje zaangażowane we wdrażanie POIR, służących pełnemu i efektywnemu wykorzystaniu środków przeznaczonych na jego realizację. Raport składa się z 11 rozdziałów.

Rozdział 1. Identyfikacja rocznego sprawozdania z wdrażania

W rozdziale przedstawiono informacje wstępne dotyczące Programu, który został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z 12 lutego 2015 r.

Rozdział 2. Przegląd wdrażania programu operacyjnego

W rozdziale przedstawione zostały zagadnienia ogólne dotyczące wdrażania Programu takie jak: informacje nt. systemu realizacji POIR, analiza postępu wdrażania Programu, informacje nt. kryteriów wyboru projektów, konkursów, instrumentów finansowych.

Podsumowanie informacji nt. systemu realizacji POIR

W 2015 roku zrealizowano wszystkie zaplanowane działania zmierzające do uruchomienia wdrażania POIR. Utworzono system instytucjonalny funkcjonujący w oparciu o szczegółowe procedury opracowane na bazie zawartych porozumień. Przygotowano akty prawne stanowiące podstawę udzielania wsparcia – rozporządzenia pomocowe oraz wytyczne - a także dokumenty niezbędne w procesie aplikowania o wsparcie – SZOOP, kryteria wyboru projektów. Stworzono zatem spójny system realizacji przedmiotu interwencji Programu.

W sierpniu 2015 roku zostały zakończone prace nad systemem zarządzania i kontroli oraz złożono deklaracje gotowości do poddania się ocenie. W grudniu 2015 roku Instytucja Audytowa przeprowadziła audyt desygnacyjny, czego następstwem było sprawozdanie wstępne¹.

Szczegółowe informacje nt. kryteriów wyboru projektów

W bieżącym okresie sprawozdawczym trwały prace nad kryteriami wyboru projektów w ramach większości działań POIR.

¹ 21 stycznia 2016 r. Instytucja Audytowa wydała opinię, dot. spełnienia przez Instytucję Zarządzającą POIR kryteriów desygnacji określonych w załączniku XIII do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. W związku z tym 1 lutego 2016 r. Minister Rozwoju udzielił desygnacji instytucjom systemu wdrażania POIR. Informacja w tym zakresie zostanie szerzej przedstawiona w sprawozdaniu rocznym POIR za 2016 r.

Zorganizowano pięć spotkań Grupy roboczej ds. wdrażania POIR, których celem było omówienie propozycji kryteriów wyboru projektów z członkami Komitetu Monitorującego POIR (KM POIR). Grupa robocza ds. wdrażania POIR działa w ramach KM POIR – została powołana Uchwałą nr 4 KM POIR w sprawie powołania Grupy roboczej do spraw wdrażania Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014 – 2020 w dniu 10 marca 2015 roku. W skład Grupy wchodzi 46 członków, w tym: 2 ze strony samorządowej, 19 ze strony rządowej oraz 25 ze strony partnerów spoza administracji. W jej pracach biorą również udział przedstawiciele Komisji Europejskiej. W efekcie prac Grupy uzgodniono oraz przygotowano propozycje kryteriów wyboru projektów na KM POIR.

Na pierwszym posiedzeniu KM POIR, w dniu 10 marca 2015 r. przyjęto kryteria wyboru projektów dla czterech instrumentów Programu:

- poddziałanie 1.1.1 *Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa* (konkurs dla MŚP)
- poddziałanie 1.1.2 *Prace B+R związane z wytworzeniem instalacji pilotażowej/demonstracyjnej*
- działanie 1.2 *Sektorowe programy B+R*
- oś priorytetowa V. *Pomoc techniczna*.

W trakcie drugiego KM POIR – dwudniowe posiedzenie zorganizowane w dniach 2-3 czerwca 2015 r. przyjęto kryteria wyboru projektów dla dziewięciu instrumentów Programu:

- działanie 2.1 *Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw*
- działanie 2.2 *Otwarte innowacje - wsparcie transferu technologii* (komponent dotyczący projektu pozakonkursowego)
- poddziałanie 2.3.2 *Bony na innowacje dla MŚP*
- poddziałanie 2.4.2 *Monitoring Krajowej Inteligentnej Specjalizacji* (projekt pozakonkursowy)
- poddziałanie 3.2.1 *Badania na rynek*
- poddziałanie 3.3.2 *Promocja gospodarki w oparciu o polskie marki produktowe – Brand* (projekt pozakonkursowy)
- działanie 4.2 *Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki*
- działanie 4.3 *Międzynarodowe Agendy Badawcze* (projekt pozakonkursowy)
- działanie 4.4 *Zwiększenie potencjału kadrowego sektora B+R* (projekt pozakonkursowy – komponent realizowany przez FNP).

Zaprezentowano również założenia realizacji instrumentu finansowego w ramach poddziałania 1.3.2 Publiczno-prywatne wsparcie prowadzenia prac badawczo-rozwojowych z udziałem funduszy kapitałowych - BRIDGE VC.

Na trzecim posiedzeniu KM POIR, w dniu 7 września 2015 r. przyjęto kryteria dla sześciu instrumentów POIR:

- poddziałanie 1.1.1 *Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa* (konkurs dla dużych przedsiębiorstw)
- poddziałanie 2.3.3 *Umiędzynarodowienie Krajowych Kłastrów Kluczowych*
- poddziałanie 2.3.4 *Ochrona własności przemysłowej*
- poddziałanie 3.2.2 *Kredyt na innowacje technologiczne*
- poddziałanie 4.1.4 *Projekty aplikacyjne*

- działanie 4.4 *Zwiększenie potencjału kadrowego sektora B+R* (projekt pozakonkursowy – komponent realizowany przez MNiSW).

Ponadto zaprezentowano założenia realizacji instrumentu finansowego w ramach poddziałania 3.1.3 Fundusz Pożyczkowy Innowacji oraz 3.2.3 Fundusz gwarancyjny wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw.

W trakcie czwartego posiedzenia KM POIR, w dniu 30 listopada 2015 r. przyjęto kryteria wyboru projektów dla trzech instrumentów POIR:

- poddziałanie 2.3.1 Proinnowacyjne usługi IOB dla MŚP
- poddziałanie 3.1.5 Wsparcie MŚP w dostępie do rynku kapitałowego - 4 Stock
- poddziałanie 4.1.1 Strategiczne programy badawcze dla gospodarki.

Uchwalono również zmiany w kryteriach wyboru projektów dla następujących instrumentów:

- poddziałanie 1.1.1 Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa
- poddziałanie 1.1.2 Prace B+R związane z wytworzeniem instalacji pilotażowej/demonstracyjnej
- działanie 1.2 Sektorowe programy B+R.

Łącznie, w okresie sprawozdawczym przyjęto kryteria wyboru projektów dla 10 spośród 15 instrumentów POIR.

Należy przy tym zaznaczyć, iż w toku przygotowywania kryteriów wyboru projektów dla POIR przyjęto, iż kryteria mają przede wszystkim odzwierciedlać przyjęte cele poszczególnych instrumentów Programu oraz przyczyniać się do wyboru najlepszych jakościowo projektów. Warto podkreślić, iż w określaniu warunków realizacji działań I osi priorytetowej Programu udział brali eksperci Banku Światowego, którzy ściśle współpracowali z NCBR przy opracowywaniu systemu wdrażania poszczególnych działań, w tym kryteriów wyboru projektów. Architektura systemu wdrażania działań I osi bazuje zatem zarówno na wieloletnich doświadczeniach NCBR we wspieraniu projektów badawczych, jak i szerokim doświadczeniu ekspertów z Banku Światowego w realizacji międzynarodowych projektów naukowych.

W odniesieniu do kwestii wpływu kryteriów na sytuację społeczno-gospodarczą, w tym zatrudnienie oraz redukcję ubóstwa, należy podkreślić, iż kryteria wyboru projektów dla POIR wpisują się w zakres ww. obszarów, np. poprzez preferowanie projektów zlokalizowanych na terenach o wyższym wskaźniku bezrobocia lub poprzez przyznawanie premii punktowej za zwiększenie liczby miejsc pracy w związku z realizacją projektu (dotyczy niektórych instrumentów POIR).

Podsumowanie informacji nt. konkursu

Pierwsze konkursy w ramach PO IR ogłoszono w II kwartale 2015 r. W okresie sprawozdawczym ogłoszono łącznie 17 konkursów na łączną kwotę alokacji 1 512 mln EUR, w tym uruchomiono 13 naborów wniosków o dofinansowanie na kwotę 965 mln EUR. W 2015 r. zakończono 9 konkursów.

Analiza postępu finansowego i rzeczowego POIR

Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej

W ramach POIR do końca 2015 r. zatwierdzono pod kątem formalnym 199 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania ogółem 421 mln EUR (1 786 mln zł)².

W ramach kategorii regionów lepiej rozwiniętych (województwo mazowieckie) pozytywnie pod kątem formalnym oceniono 33 wnioski o dofinansowanie na kwotę dofinansowania ogółem 42 mln EUR (180 mln zł).

² Kwota wkładu UE w tym przypadku jest równa dofinansowaniu ogółem.

Z kolei w ramach kategorii regionów słabiej rozwiniętych (pozostałe województwa) pozytywnie pod kątem formalnym oceniono 165 wniosków o dofinansowanie na kwotę dofinansowania ogółem 349 mln EUR (1478 mln zł).

Wszystkie w/w. wnioski zostały zatwierdzone (formalnie) w działaniu 1.1 POIR Projekty B+R przedsiębiorstw.

Z kolei 1 wniosek pozytywnie oceniono formalnie w działaniu 2.2 POIR Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii i dotyczy on projektu pozakonkursowego na kwotę dofinansowania ogółem 30 mln EUR (127 mln zł).

Kontraktacja

W ramach I osi podpisano łącznie 96 umów na kwotę dofinansowania 139 mln EUR (589 mln zł).

W ramach kategorii regionów lepiej rozwiniętych podpisano 19 umów na kwotę dofinansowania 23 mln EUR (97 mln zł). Z kolei w ramach kategorii regionów słabiej rozwiniętych podpisano 77 umowy na kwotę dofinansowania 116 mln EUR (492 mln zł).

Analiza rzeczowa dla zakontraktowanych projektów w ramach POIR

✓ wg rodzajów beneficjentów

W bieżącym okresie sprawozdawczym, zawierano umowy o dofinansowanie tylko w ramach 1. osi priorytetowej, w związku z czym główną grupę beneficjentów POIR stanowią przedsiębiorcy, którzy realizują łącznie 98,96% projektów w ramach Programu. Małe i średnie przedsiębiorstwa realizują 84,38% projektów, w tym: mikroprzedsiębiorstwa – 27,08%, małe przedsiębiorstwa – 25%, zaś średnie przedsiębiorstwa – 32,29%. Duże przedsiębiorstwa realizują 14,58% projektów, przy czym łączna kwota dofinansowania – 55 840 022,38 EUR, stanowi 40,21% przyznanego dofinansowania w ramach 1. osi. Przedsiębiorstwa mikro uzyskały blisko 25% dofinansowania, natomiast udział małych i średnich przedsiębiorstw w całości dofinansowania wynosi po ok. 17%. Projekty o największej średniej wartości dofinansowania (ok. 4 mln EUR) realizują duże przedsiębiorstwa.

✓ w podziale na sektory gospodarki

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie branżowe beneficjentów POIR w oparciu o klasyfikację PKD, zarówno pod względem liczby realizowanych projektów jak również pod względem wartości dofinansowania dominują przedsiębiorstwa z sektora przetwórstwa przemysłowego (54,17% wszystkich realizowanych projektów, 54,94% całości dofinansowania). Drugą grupę stanowią przedsiębiorstwa usługowe (35,42% wszystkich realizowanych projektów, 33,59% całości dofinansowania). W grupie przedsiębiorstw przemysłowych przeważają dwie grupy beneficjentów: podmioty prowadzące działalność w zakresie przemysłu średnio-wysokiej oraz średnio-niskiej i niskiej technologii. Ich udział w grupie projektów przemysłowych zarówno pod względem liczby jak również wartości dofinansowania kształtuje się na poziomie 22%-23%. W szczególności są to przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją maszyn, urządzeń, pojazdów, sprzętu transportowego (z wyłączeniem statków powietrznych i statków kosmicznych) i urządzeń elektrycznych oraz z zakresu przemysłu metalurgicznego i metalowego, a także produkujące chemikalia i wyroby chemiczne. Natomiast udział przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie przemysłu wysokiej technologii jest znacznie mniejszy (ok. 9% wszystkich projektów przemysłowych, ok. 9% ich łącznej wartości). Wśród przedsiębiorstw usługowych dużą grupę stanowią podmioty prowadzące działalność w zakresie usług wysokiej technologii (23,96% wszystkich projektów usługowych i 25,02% ich łącznej wartości), w szczególności w działalności związanej z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz badaniach naukowych i pracach rozwojowych.

✓ w przestrzeni

Na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego w regionach słabiej rozwiniętych realizowanych było 69,79% projektów na kwotę stanowiącą 60,80% przyznanego dofinansowania, a w regionie lepiej

rozwiniętym – 30,21% projektów, o wartości dofinansowania stanowiącej 39,20% dofinansowania przyznanego w POIR do końca 2015 r.

Jeżeli chodzi o regiony słabiej rozwinięte, to największą liczbą i wartością zawartych umów charakteryzują się województwo małopolskie i śląskie. W województwach lubuskim oraz podlaskim nie została podpisana żadna umowa o dofinansowanie.

Średnia wartość projektu w ramach POIR wynosi ok. 1,45 mln EUR, w regionach słabiej rozwiniętych wynosi ok. 1,26 mln EUR, a w regionie lepiej rozwiniętym – 1,87 mln EUR.

Wnioski o płatność

Do końca 2015 r. nie zatwierdzono żadnego wniosku beneficjentów o płatność pośrednią.

Rozdział 3. Wdrażanie osi priorytetowej

W rozdziale zaprezentowano informacje dot. wdrażania pięciu osi priorytetowych POIG. W ramach tej części Sprawozdania omawiane są kolejno – odrębnie dla każdej osi priorytetowej – takie zagadnienia jak: stan wykorzystania przyznanej alokacji, informacje o konkursach/projektach pozakonkursowych, analiza beneficjentów/branż/regionalna w oparciu o zawarte umowy dofinansowania. We wspomnianym rozdziale uwzględniona jest również analiza postępu rzeczowego (wskaźniki).

Szczegółowe informacje nt. konkursów oraz ich efektów

I oś priorytetowa *Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa*

W ramach I osi priorytetowej w analizowanym okresie sprawozdawczym ogłoszono łącznie 7 konkursów, na kwotę alokacji 935 mln EUR (3965 mln PLN). W 5 konkursach przeprowadzono nabór wniosków o dofinansowanie na kwotę alokacji 789 mln EUR (3 345 mln PLN).

Tabela 1. Rozkład konkursów w ramach I osi POIR

Lp.	Działanie/Poddziałanie	Data ogłoszenia konkursu	Termin naboru wniosków o dofinansowanie	Alokacja na konkurs
1.	1.1.1 Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa <i>(konkurs dla MSP)</i>	2 kwietnia	4 maja – 31 grudnia	377 mln EUR (1 600 mln PLN)
2.	1.1.1 Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa <i>(konkurs dla dużych przedsiębiorstw)</i>	14 września	14 października – 30 listopada	177 mln EUR (750 mln PLN)
3.	1.1.2 Prace B+R związane z wytworzeniem instalacji pilotażowej/demonstracyjnej	7 kwietnia	7 maja – 22 czerwca	118 mln EUR (500 mln PLN)
4.	1.1.2 Prace B+R związane z wytworzeniem instalacji pilotażowej/demonstracyjnej	7 grudnia	Realizacja konkursu poza okresem sprawozdawczym	118 mln EUR (500 mln PLN)

5.	1.2 Sektorowe programy B+R (Program INNOLOT)	16 kwietnia	18 maja – 17 lipca	94 mln EUR (400 mln PLN)
6.	1.2 Sektorowe programy B+R (Program INNOMED)	31 lipca	1 września – 1 października	22 mln EUR (95 mln PLN)
7.	1.2 Sektorowe programy B+R (Program INNOCHEM)	18 grudnia	Realizacja konkursu poza okresem sprawozdawczym	28 mln EUR (120 mln PLN)

Źródło: Opracowanie własne IZ POIR.

Do końca 2015 r. umowy podpisano w ramach poddziałania 1.1.1 - 77 na kwotę dofinansowania ogółem 79 mln EUR (334 mln PLN) oraz w ramach poddziałania 1.1.2 – 19 na kwotę dofinansowania ogółem 60 mln EUR (254 mln PLN).

II oś priorytetowa Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I

W ramach II osi priorytetowej w analizowanym okresie sprawozdawczym ogłoszono łącznie 5 konkursów, na kwotę alokacji 148 mln EUR (628 mln PLN). W 2 konkursach zakończono nabory wniosków o dofinansowanie w ramach łącznej alokacji na konkurs 119 mln EUR (506 mln PLN), w 2 konkursach rozpoczęto nabory wniosków o dofinansowanie, które będą kontynuowane w 2016 r., w 1 konkursie ogłoszonym w okresie sprawozdawczym nabór wniosków o dofinansowanie odbędzie się w I kwartale kolejnego okresu sprawozdawczego.

Tabela 2. Rozkład konkursów w ramach II osi POIR

Lp.	Działanie/Poddziałanie	Data ogłoszenia konkursu	Termin naboru wniosków o dofinansowanie	Alokacja na konkurs
1.	2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw	27 lipca	1 września – 16 listopada	108 mln EUR (460 mln PLN)
2.	2.3.1 Proinnowacyjne usługi IOB dla MŚP	15 grudnia	Realizacja konkursu poza okresem sprawozdawczym	7 mln EUR (31 mln PLN)
3.	2.3.2 Bony na innowacje dla MŚP	31 lipca	31 sierpnia – 30 grudnia	11 mln EUR (46 mln PLN)
4.	2.3.3 Umiejdzynarodowienie Krajowych Kłastrów Kluczowych	26 października	30 listopada – zakończenie konkursu po zakończeniu okresu sprawozdawczego	10 mln EUR (41 mln PLN)
5.	2.3.4 Ochrona własności	21 września	22 października -	12 mln EUR

	przemysłowej		zakończenie konkursu po zakończeniu okresu sprawozdawczego	(50 mln PLN)
--	--------------	--	--	--------------

Źródło: Opracowanie własne IZ POIR.

III oś priorytetowa Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach

W ramach III osi priorytetowej w analizowanym okresie sprawozdawczym ogłoszono łącznie 3 konkursy, na kwotę alokacji 192 mln EUR (813 mln PLN). Zakończono nabór wniosków o dofinansowanie w ramach 1 konkursu z alokacją 118 mln EUR (500 mln PLN), rozpoczęto 1 nabór wniosków o dofinansowanie, który kontynuowany będzie w 2016 r. oraz ogłoszono 1 konkurs, w ramach którego nabór wniosków o dofinansowanie przeprowadzony zostanie w I kwartale kolejnego okresu sprawozdawczego.

Tabela 3. Rozkład konkursów w ramach III osi POIR

Lp.	Działanie/Poddziałanie	Data ogłoszenia konkursu	Termin naboru wniosków o dofinansowanie	Alokacja na konkurs
1.	3.1.5 Wsparcie MŚP w dostępie do rynku kapitałowego - 4 Stock	9 grudnia	Realizacja konkursu po zakończeniu okresu sprawozdawczego	2 mln EUR (10 mln PLN)
2.	3.2.1 Badania na rynek	31 lipca	31 sierpnia – 28 października	118 mln EUR (500 mln PLN)
3.	3.2.2 Kredyt na innowacje technologiczne	3 listopada	7 grudnia – zakończenie konkursu po zakończeniu okresu sprawozdawczego	71 mln EUR (303 mln PLN)

Źródło: Opracowanie własne IZ POIR

IV oś priorytetowa Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego

W ramach IV osi priorytetowej w analizowanym okresie sprawozdawczym ogłoszono 2 konkursy, na łączną kwotę alokacji 237 mln EUR (1 mld PLN). Przeprowadzono 1 nabór wniosków o dofinansowanie w ramach alokacji 47 mln EUR (200 mln PLN) oraz rozpoczęto 1 nabór wniosków o dofinansowanie, który kontynuowany jest w 2016 r.

Tabela 4. Rozkład konkursów w ramach IV osi POIR

Lp.	Działanie/Poddziałanie	Data ogłoszenia konkursu	Termin naboru wniosków o dofinansowanie	Alokacja na konkurs
1.	4.1.4 Projekty aplikacyjne	21 września	21 października – 19	47 mln EUR

			listopada	(200 mln PLN)
2.	4.2 Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki	30 czerwca	1 października – zakończenie konkursu poza okresem sprawozdawczym	190 mln EUR (804 mln PLN)

Źródło: Opracowanie własne IZ POIR.

Efekty realizacji pierwszych konkursów w POIR

Największym zainteresowaniem wśród beneficjentów cieszył się konkurs w poddziałaniu 1.1.1 – złożono łącznie prawie 1 870 wniosków o dofinansowanie na kwotę dofinansowania ponad 2,8 mld EUR (11,7 mld PLN). Kolejnymi, popularnymi wśród wnioskodawców konkursami, były: I konkurs w ramach poddziałania 2.3.2 – złożono łącznie ponad 560 wniosków na kwotę dofinansowania 31 mln EUR (130 mln PLN) oraz poddziałania 3.2.1 – wpłynęło ponad 400 wniosków na kwotę dofinansowania 1,1 mld EUR (4,7 mld PLN).

Instytucja Zarządzająca, mając na celu jak najbardziej efektywną i zgodną z celami realizację POIR, zleciła ewaluację dot. kryteriów wyboru projektów oraz systemu wyboru projektów. Konsorcjum złożone z podmiotów: Fundacja Idea Rozwoju, Imapp Sp. z o.o., PAG Uniconsult Sp. z o.o. oraz Uniwersytet Jagielloński przeprowadziło w okresie sprawozdawczym *Ewaluację systemu wyboru projektów POIR- etap I*, która obok analizy systemu wyboru projektów, obejmuje informacje na temat efektów realizacji pierwszych konkursów w ramach poddziałania 1.1.1 (w okresie maj - sierpień 2015 r.), 1.1.2 oraz 1.2. Ze względu na stan zaawansowania realizacji pozostałych konkursów, prezentacja ich efektów będzie zawarta w sprawozdaniu za 2016 r.

Efekty realizacji I konkursu w poddziałaniu 1.1.1:

W analizowanym okresie nabór wniosków o dofinansowanie w poddziałaniu 1.1.1 prowadzony był w ramach dwóch konkursów:

- ✓ w trybie etapowym od 1 maja do 31 grudnia dla MŚP – co oznacza, że oceny dokonywane były comiesięcznie dla wniosków złożonych w danym miesiącu;
- ✓ w jednym naborze zamkniętym trwającym od 14 października do 30 listopada dla dużych przedsiębiorstw.

Tabela 5. Podsumowanie dotychczasowych naborów w ramach Poddziałania 1.1.1.

	Konkurs 1.	Konkurs 2.
od	1 maja 2015 r.	14 października 2015 r.
do	31 grudnia 2015 r.	30 listopada 2015 r.
tryb	etapowy, rundy miesięczne	zamknięty
grupa docelowa	MŚP	duże przedsiębiorstwa
alokacja	377 mln EUR (1 600 mln PLN)	176 mln EUR (750 mln PLN)
w tym mazowieckie	33 mln EUR (140 mln PLN)	18 mln EUR (75,37 mln PLN)
wnioski złożone (liczba)	1 361	114
wnioski złożone (wartość)	1941 mln EUR (8 232 mln PLN)	369 mln EUR (1 563 mln PLN)

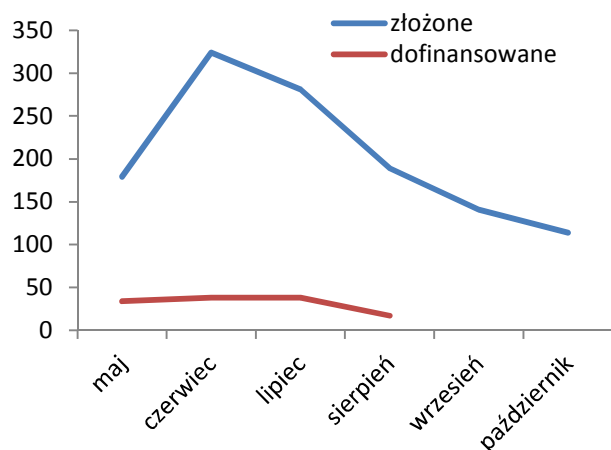
Źródło: Dane NCBR.

Od początku maja do końca listopada 2015 r. złożono łącznie 1 361 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę ponad 1,9 mld EUR (8,2 mld PLN), w tym na kwotę 271 mln EUR (1,15 mld PLN) z województwa mazowieckiego oraz 1,66 mld EUR (7,05 mld PLN) z pozostałych województw. Pierwszy nabór w poddziałaniu 1.1.1 był zarazem pierwszym konkursem ogłoszonym w ramach POIR i pierwszym skierowanym do przedsiębiorstw konkursem perspektywy finansowej 2014-2020. Zdecydowało to o jego dużej popularności wśród wnioskodawców w pierwszych miesiącach naboru – zwłaszcza w czerwcu i lipcu. W kolejnych miesiącach – aż do października – miał miejsce spadek

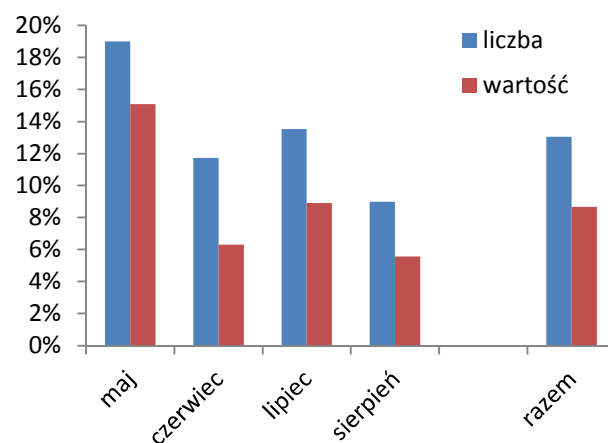
liczby składanych wniosków o dofinansowanie (w październiku złożono o 65 % wniosków mniej niż w czerwcu).

Wykres 1. Podsumowanie naborów w ramach szybkiej ścieżki – MŚP.

Liczba złożonych i dofinansowanych wniosków

Liczba i wartość dofinansowanych jako proc. złożonych

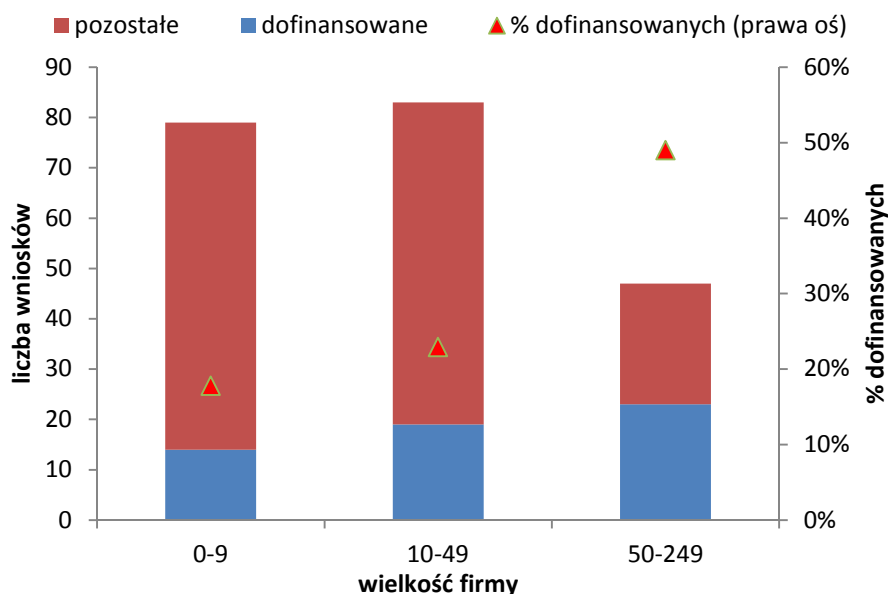

Źródło: Opracowanie ewaluatora na podstawie danych NCBR.

Dużemu zainteresowaniu wsparciem towarzyszyła wysoka selektywność procesu wyboru, skutkująca przyznawaniem dofinansowania wsparcia tylko nieznacznemu procentowi ubiegających się o nie podmiotom. W naborach od maja do sierpnia dofinansowanie uzyskało 13% wnioskodawców, pozyskując 8,7% środków, o jakie łącznie aplikowano.

Większość firm ubiegających się o wsparcie stanowiły mikro- i małe przedsiębiorstwa, w mniejszości były natomiast przedsiębiorstwa średnie, które jednak statystycznie były dużo częściej skuteczne w ubieganiu się o dofinansowanie.

Wykres 2. Zainteresowanie wsparciem i szanse na dofinansowanie według wielkości (Poddziałanie 1.1.1, konkurs 1).

Źródło: Opracowanie ewaluatora w oparciu o badanie CAWI.

Analiza wnioskodawców pod kątem PKD projektu wskazuje na dominację przedsięwzięć związanych z produkcją i badaniami (głównie PKD 72.19 – badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie

pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych, ale także PKD 72.11 – badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie biotechnologii, pozostałe kody PKD dot. badań występowały sporadycznie).

W miesiącach maj-sierpień o wsparcie najczęściej ubiegały się projekty z zakresu KIS 15. Inteligentne sieci i technologie geoinformacyjne, następnie 1. Technologie inżynierii medycznej w tym biotechnologia, 17. Automatyzacja i robotyka procesów technologicznych, 19. Inteligentne technologie kreatywne, i 7. Wysokosprawne, niskoemisyjne i zintegrowane układy wytwarzania, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii. Łącznie wnioski z tych pięciu KIS stanowiły blisko 50% całości wniosków.

Efekty realizacji I konkursu w poddziałaniu 1.1.2:

W okresie sprawozdawczym przeprowadzony został jeden konkurs w ramach poddziałania 1.1.2, ogłoszony 7 kwietnia. Nabór wniosków trwał od 7 maja do 22 czerwca.

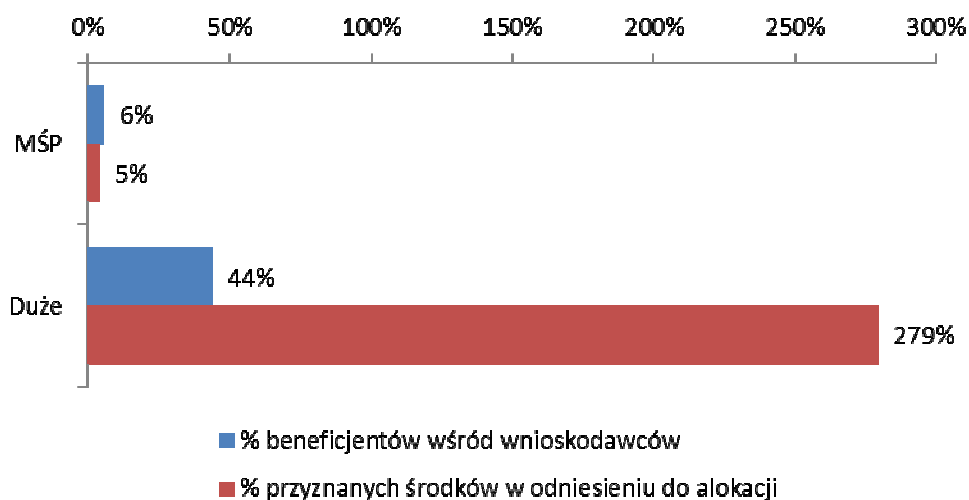
Tabela 6. Podsumowanie naboru w ramach Poddziałania 1.1.2.

	Konkurs 1.
od	7 kwietnia 2015 r.
do	22 czerwca 2015 r.
tryb	Zamknięty
grupa docelowa	MŚP i duże przedsiębiorstwa
alokacja	118 mln EUR (500 mln PLN)
- w tym dla MŚP	94 mln EUR (400 mln PLN)
- w tym dla przedsiębiorców innych niż MŚP	24 mln EUR (100 mln PLN)
- w tym mazowieckie	11 mln EUR (47,5 mln PLN)
wnioski złożone (liczba)	122
wnioski złożone (wartość)	317 mln EUR (1 342 mln PLN)

Źródło: Dane NCBR.

Od 7 maja do 22 czerwca złożono łącznie 122 wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę prawie 317 mln EUR (1,3 mld PLN). Dofinansowanie przyznano 17 dużym przedsiębiorcom na łączną kwotę prawie 66 mln EUR (279 mln PLN) oraz 5 przedsiębiorcom z sektora MŚP na kwotę ponad 4 mln EUR (18 mln PLN). Oznacza to, że w przypadku MŚP przyznano 5% alokowanych środków na konkurs, a w przypadku dużych przedsiębiorstw aż 279% (efekt zwiększenia alokacji dla dużych przedsiębiorstw). Podobne różnice widać w zakresie odsetka beneficjentów dla wnioskodawców z obu grup. 44% dużych przedsiębiorstw będących wnioskodawcami uzyskało dofinansowanie. Odsetek ten wśród MŚP wyniósł zaledwie 6%.

Wykres 3. Zainteresowanie wsparciem i odsetek wniosków rekomendowanych do dofinansowania według wielkości przedsiębiorstwa (Poddziałanie 1.1.2).

Źródło: Opracowanie ewaluatora na podstawie danych NCBR.

W złożonych wnioskach KIS reprezentowane były w zróżnicowanym stopniu. Ponad połowa wniosków wpisała się w pięć specjalizacji (08. Inteligentne i energooszczędne budownictwo, 17. Automatyzacja i robotyka procesów technologicznych, 07. Wysokosprawne, niskoemisyjne i zintegrowane układy wytwarzania, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii, 15. Inteligentne sieci i technologie geoinformacyjne oraz 09. Rozwiązania transportowe przyjazne środowisku).

Efekty realizacji I konkursu w poddziałaniu 1.2:

W działaniu 1.2 każdy konkurs koncentruje się na jednym sektorze i wyłącznie w odniesieniu do zdefiniowanych wcześniej technologii. Skutkuje to niewielką liczbą (w porównaniu z Działaniem 1.1) wniosków poddawanych ocenie.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano dwa konkursy w ramach działania 1.2, konkurs w ramach programu INNOLOT oraz konkurs w programie INNOMED. Pierwszy z nich ogłoszono 16 kwietnia z naborem wniosków od 18 maja do 17 lipca. Drugi ogłoszono 31 lipca, z naborem wniosków pomiędzy 1 września, a 1 października.

Tabela 7. Podsumowanie dotychczasowych naborów w ramach Działania 1.2

	Konkurs 1. INNOLOT		Konkurs 2. INNOMED
od	18 maja 2015 r.		1 września 2015 r.
do	17 lipca 2015 r.		1 października 2015 r.
tryb	zamknięty		zamknięty
	Grupa A	Grupa B	
grupa docelowa	duże i MŚP	MŚP	duże i MŚP
alokacja	71 mln EUR (300 mln PLN)	24 mln EUR (100 mln PLN)	22 mln EUR (95 mln PLN)
wnioski złożone (liczba)	14	15	18
wnioski złożone (wartość)	48 mln EUR (203,67 mln PLN)	19 mln EUR (80,3 mln PLN)	23 mln EUR (97,6 mln PLN)

Źródło: NCBR.

W ramach konkursu 1. zrealizowano de facto dwa konkursy – dla grupy A (duże przedsiębiorstwa i MŚP) oraz grupy B (tylko MŚP) – w obu grupach odrębne były alokacje i listy rankingowe, występowały też różnice w zakresie technologii uprawnionych do ubiegania się o dofinansowanie.

Inne były także minimalne i maksymalne kwoty dofinansowania (dużo wyższe dla grupy A). Identyczne były natomiast kryteria i system wyboru.

Komentarz do tabeli nr 7 Sprawozdania *Kumulatywny podział danych finansowych według kombinacji kategorii interwencji dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności*

W oparciu o podpisane umowy o dofinansowanie w ramach POIR w okresie sprawozdawczym, z tabeli załączonej do Sprawozdania, w kolumnie 7 „Wymiar rodzajów działalności gospodarczej” wynika, że 23 projekty realizowane są w kategorii nr 24 jako *Inne niewyszczególnione usługi*. Wspomniane przedsięwzięcia wpisują się w takie typy projektów jak: Automatyzacja i robotyka procesów technologicznych (2), Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych (1), Biotechnologiczne procesy i produkty chemii specjalistycznej oraz inżynierii środowiska (1), Diagnostyka i terapia chorób cywilizacyjnych oraz w medycynie spersonalizowanej (1), Innowacyjne technologie, procesy i produkty sektora rolno-spożywczego i leśno-drzewnego (1), Inteligentne sieci i technologie geoinformacyjne (2), Nowoczesne technologie pozyskiwania, przetwórstwa i wykorzystania surowców naturalnych oraz wytwarzanie ich substytutów (1), Odlewnictwo metali lekkich (1), Optoelektroniczne systemy i materiały (2), Produkcja pestycydów i pozostałych środków agrochemicznych (1), Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia, gdzie indziej niesklasyfikowana (1), Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych (1), Rozwiązania transportowe przyjazne środowisku (1), Sensory (w tym biosensory) i inteligentne sieci sensorowe (3), Technologie inżynierii medycznej w tym biotechnologia (2), Wielofunkcyjne materiały i kompozyty o zaawansowanych właściwościach, w tym nanoprocesy i nanoproducty (1), Produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa (1).

Rozdział 4. Podsumowanie przeprowadzonych ewaluacji

W rozdziale zaprezentowano najważniejsze wnioski z przeprowadzonych ewaluacji POIR oraz omówiono sposób wdrożenia rekomendacji przez IZ POIR.

W okresie sprawozdawczym, na zlecenie IZ zrealizowano trzy badania ewaluacyjne dotyczące POIR:

- ✓ Ocenę *ex-ante* instrumentów finansowych w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.
- ✓ Uzupełniającą analizę *ex-ante* dla instrumentu finansowego w obszarze otwartych innowacji.
- ✓ Ewaluację funkcjonowania systemu wyboru projektów POIR – etap I.

Rozdział 5. Informacje na temat wdrażania inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych

Rozdział nie został uzupełniony, ze względu na brak odniesienia do POIR.

Rozdział 6. Kwestie mające wpływ na wykonanie programu i podjęte działania

W rozdziale wskazano m.in. kwestie mające wpływ na wykonanie Programu oraz ocenę, czy postępy poczynione w zakresie celów pośrednich są wystarczające aby zapewnić ich realizację.

Rozdział 7. Streszczenie podawane do wiadomości publicznej

Rozdział przedstawia najważniejsze informacje znajdujące się w zasadniczej części Sprawozdania z realizacji Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Ponadto w Streszczeniu Sprawozdania POIR za lata 2014-2015 zostały również przedstawione informacje, które ze względu na ustalone limity znaków w tekście Sprawozdania, nie zostały w nim uwzględnione.

Rozdział 8. Sprawozdanie z wdrażania instrumentów finansowych

W związku z tym, że w okresie sprawozdawczym nie podpisano żadnej umowy o finansowanie instrumentu finansowego planowanego do realizacji w POIR w **Załączniku nr I** do Sprawozdania

z realizacji POIR uzupełniono poszczególne pola matrycy o podstawowe dane dostępne za lata 2014-2015.

Podstawą dla wyboru instrumentów finansowych realizowanych w POIR, zgodnie z wymogami określonymi w art. 37 rozporządzenia ogólnego 1303/2013 jest analiza *ex ante* instrumentów finansowych.

Porównując instrumenty finansowe w POIG oraz w POIR należy wskazać na blisko 10-krotny wzrost alokacji przeznaczonej na IF.

W związku z tym, że to **instrumenty kapitałowe** najlepiej odpowiadają na potrzeby finansowania innowacyjnych projektów, przede wszystkim tego rodzaju instrumenty będą wdrażane w ramach POIR. Będą to instrumenty dostosowane do specyfiki różnych projektów (zależnych np. od fazy rozwoju spółki, czy jest to wczesny wzrost czy np. ekspansja). Uzupełnieniem instrumentów kapitałowych będzie **1 instrument o charakterze dłużnym i 1 instrument gwarancyjny**.

W ramach POIR planowane jest uruchomienie 7 instrumentów finansowych, z czego 5 o charakterze kapitałowym, co prezentuje tabela poniżej.

Tabela 8. Informacja nt. instrumentów finansowych planowanych do uruchomienia w ramach POIR

Instrument finansowy POIR	Rodzaj instrumentu	Alokacja
Bridge VC	kapitałowy	225 000 000 EUR
Fundusz koinwestycyjny dla otwartych innowacji	kapitałowy	125 000 000 EUR
Starter	kapitałowy	180 642 000 EUR
Biznest	kapitałowy	58 197 977 EUR
Fundusz Innowacji (Pożyczkowy)	dłużny	129 741 293 EUR
Fundusz Gwarancyjny	gwarancyjny	120 650 815 EUR
Kapitałowy Fundusz Funduszy	kapitałowy	73 063 628 EUR
SUMA	-	912 295 713,00 EUR

Źródło: opracowanie własne IZ POIR.

W 2015 r. trwały prace nad opracowaniem optymalnej struktury wdrażania instrumentów finansowych POIR, z uwzględnieniem wyników m.in. analizy *ex-ante* oraz wytycznych Komisji Europejskiej dotyczących różnych aspektów wdrażania IF (większość z planowanych przez KE wytycznych nie została przyjęta do końca 2015 r.) Zakontraktowanie pierwszych instrumentów planowane jest na 2016 r.

Rozdział 9. Działania podjęte w celu spełnienia warunków wstępnych

Rozdział nie został uzupełniony ze względu na rekomendację KE dotyczącą rezygnacji z opisu realizacji warunków wstępnych w ramach programów operacyjnych.

Rozdział 10. Postępy w przygotowaniu i wdrażanie dużych projektów i wspólnych planów działania

Rozdział nie został uzupełniony ze względu na brak odniesienia do POIR w okresie sprawozdawczym (nie zidentyfikowano dużych projektów w ramach POIR).

Rozdział 11. Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji

Rozdział przedstawia ocenę realizacji szczególnych przedsięwzięć realizowanych w w/w zakresach na poziomie POIR.

Głównym źródłem danych w niniejszym sprawozdaniu jest **Centralny system teleinformatyczny**.

Dane finansowe prezentowane w Sprawozdaniu w EUR zostały wyliczone w oparciu o kurs **1 EUR = 4,24 PLN**.

Dla ułatwienia zapoznania się ze sprawozdaniem poniżej znajdują się informacje dotyczące numerów osi priorytetowych/działań i poddziałań wraz ze wskazaniem ich nazw zgodnie z Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych POIR. Dodatkowo w ostatniej części streszczenia znajduje się wykaz skrótów użytych w części opisowej Sprawozdania POIR.

Wymienione w Sprawozdaniu numery i nazwy osi priorytetowych/działań/poddziałań POIR

I. Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa

Działanie 1.1 Projekty B+R przedsiębiorstw

Poddziałanie 1.1.1 Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa

Poddziałanie 1.1.2 Prace B+R związane z wytworzeniem instalacji pilotażowej/demonstracyjnej

Działanie 1.2 Sektorowe programy B+R

Działanie 1.3 Prace B+R finansowane z udziałem funduszy kapitałowych

Poddziałanie 1.3.1 Wsparcie projektów badawczo- rozwojowych w fazie preseed przez fundusze typu proof of concept - BRIDGE Alfa

Poddziałanie 1.3.2 Publiczno-prywatne wsparcie prowadzenia prac badawczo-rozwojowych z udziałem funduszy kapitałowych - BRIDGE VC

II. Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I

Działanie 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw

Działanie 2.2 Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii

Działanie 2.3 Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw

Poddziałanie 2.3.1 Proinnowacyjne usługi IOB dla MŚP

Poddziałanie 2.3.2 Bony na innowacje dla MŚP

Poddziałanie 2.3.3 Umiejdzynarodowienie Krajowych Klastrow Kluczowych

Poddziałanie 2.3.4 Ochrona własności przemysłowej

Działanie 2.4 Współpraca w ramach krajowego systemu innowacji

Poddziałanie 2.4.1 Centrum analiz i pilotaży nowych instrumentów – inno_LAB

Poddziałanie 2.4.2 Monitoring Krajowej Inteligentnej Specjalizacji

III. Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach

Działanie 3.1 Finansowanie innowacyjnej działalności MŚP z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka

Poddziałanie 3.1.1 Inwestycje w innowacyjne start-upy – Starter

Poddziałanie 3.1.2 Inwestycje grupowe aniołów biznesu w MŚP – BizNest

Poddziałanie 3.1.3 Fundusz Pożyczkowy Innowacji

Poddziałanie 3.1.4 KOFFI - Konkurencyjny Ogólnopolski Fundusz Funduszy Innowacyjnych

Poddziałanie 3.1.5 Wsparcie MŚP w dostępie do rynku kapitałowego - 4 Stock

Działanie 3.2 Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R

Poddziałanie 3.2.1 Badania na rynek

Poddziałanie 3.2.2 Kredyt na innowacje technologiczne

Poddziałanie 3.2.3 Fundusz gwarancyjny wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw

Działanie 3.3 Wsparcie promocji oraz internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw

Poddziałanie 3.3.1 Polskie Mosty Technologiczne

Poddziałanie 3.3.2 Marka Polskiej Gospodarki - Brand

Poddziałanie 3.3.3 Wsparcie MŚP w promocji marek produktowych – Go to Brand

IV. Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego

Działanie 4.1 Badania naukowe i prace rozwojowe

Poddziałanie 4.1.1 Strategiczne programy badawcze dla gospodarki

Poddziałanie 4.1.2 Regionalne agendy naukowo-badawcze

Poddziałanie 4.1.3 Programy badawcze wirtualnych instytutów

Poddziałanie 4.1.4 Projekty aplikacyjne

Działanie 4.2 Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki

Działanie 4.3 Międzynarodowe Agendy Badawcze

Działanie 4.4 Zwiększanie potencjału kadrowego sektora B+R

V Pomoc techniczna

Działanie 5.1 Pomoc techniczna

Wykaz użytych skrótów

BGK – Bank Gospodarstwa Krajowego

KE – Komisja Europejska

KM POIR – Komitet Monitorujący Program Operacyjny Inteligentny Rozwój

IP – Instytucja Pośrednicząca

IW – Instytucja Wdrażająca

IZ – Instytucja Zarządzająca

MF – Ministerstwo Finansów

MliR – Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju

MG – Ministerstwo Gospodarki

MNiSW – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

NCBiR – Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

OPI – PIB – Ośrodek Przetwarzania Informacji – Polski Instytut Badawczy

PARP – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Regiony SR/LP – regiony słabiej rozwinięte (spoza województwa mazowieckiego)/regiony lepiej rozwinięte (województwo mazowieckie)

SZOOP POIR – Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój